

készégek előjárásával, mely mintegy összekötő láncszem-köze és a nép között, s ennek befolyását a népre kinek jutna eszébe kétségbe vonni?

A szolgabíró keze alatt lévő megyei szolgák, ismerve a szolgabíró fellegelői szándékát, leg-határozottabban kortesek. Fogadni lehetne, hogy száz fellépő szolgabíróról 90 fog megválasztani. Megyénként kért lépett fel, s mindkettő meg lett választva: facta loquatur. Nézetem szerint — s erre kívánom az olvasó közönség figyelmét kikeríteni, — a főispánnak kötelessége kellene tenni a candidáló szolgabírók azonnal hivatalától felfüggesztését, ki a választás után bukása esetében sem lenne állásba visszahelyezendő.

Ha az illető szolgabíró bírja a nép kegyét, ha popularis: ez esetben mint magázó is meg fog választani; ha megbukik, jövő megyei választásán ismét szolgabíróvá lehet. Erdekes volna tudni a jelenleg candidáló szolgabírókól hány választatnak követnek, ha csak magányzó volna?

Nyilatkozat. Meglepetéssel olvastam a „Pesti Napló” július 6-ki számában egy távirati tudósítást, melyben az áll, hogy Salmeisen választói jogosultságomat nem tudván kimutatni, a választási elnök nem engedte meg, hogy rém szavazás történhesék. — Valóban nem rém az az egész Hegy Salmeisen fel lettem volna léptetve, arról semmi tudomásom, annál kevésbé tehát arról, hogy valaki főlem választói jogosultságom kimutatását kérte volna. Azt nagyon könnyű ki lehetett volna mutatnom, mint okleveles és adófizető polgárnak. — Ha azonban mégis úgy volna, hogy a salmeicei függetlenségi párt esélyes személyemet tette ki jelöltjéül, de a fen említett főfással a szavazást elítélte: akkor az a választás országvilág előtt törvénytelen; mert annak eldöntése, hogy a jelölt bí-e választói joggal, jenk nem a választási elnök, hanem az igazolóbizottság jökökére tartozik.

Budapest, 1875. július 7.

T. Góvolyi Titusz.

Nyilatkozat. E lapok tegnapi számában báró Földváry Lajos ur az iránt nyilatkozott, hogy ő a császári választás alkalmával mint elnök, annyira részrehajlatlan viselte magát, hogy ezért az ellenpárt bizalmi férfai, — kik a jegyzőkönyvet minden kifogás nélkül aláírták, — neki köszönetet szavaztak.

Igen sajnálom, hogy a báró ur ezen nyilatkozatát némileg megzavarja vagyok kéntelen, megzavarani pedig azért, mert nyilatkozata nem egészen correct. — En voltam ugyanis az, ki a melleséges báró urat megroggatt az, amiért kalapjánál, — mint választási elnök, Kégl pártjéi jeltény viselt, noha aztán letette, s én voltam báró úr megérkezésétől, hogy a Törvény párt sorai közt járni, s a Kégl György javára capicálni, nem egy választási elnöknek illik.

A részrehajlatlan eljárásra különös világot vet az is, hogy míg a szavazás színhelyéről a Törvény pártiak eltávolítottak, a Kégl párti urak csapatostól ott mulatoztak. Kégl urak pedig megengedték, hogy maga mellett még a szavazó urnánál is koteskedjék.

Mi a jegyzőkönyv kifogástalan aláírását illeti, arról is tudok annyit, hogy a bizalmi férfiak nem akarták aláírni, s csak mikor Törvényi úrtól megértették, hogy a tiltakozás, vagy óvás, egy sem használni, írták alá.

Ennyit tehát a báró ur nyilatkozatának igazgatással. Egyébiránt csak méltóztassanak türelmesen lenni, majd rá kerül a sor mindenre, a midőn aztán a báró ur is megfélemlít magadért.

Budapest, 1875. július 7.

Simon Dániel, választó polgár.

A választás Udvarhelyszék alsó kerületében.

Egy korábbi cikkben ismertette voltak a kormánypárti képviselőjelölt: Szentkirályi Árpád fölépítésének comicus jeleneteit. Levelezői tisztelt kézzel, hogy a comicus előzmények tragicus végfejeleményét is előadjam.

A firtinél utalatosabb és neveségesebb csak egy van ezen furcsaságokban gazdag világon: az olyan, a ki nem is firtli s mégis annak képzelet magát. E néhány szóval hiu képet mutatjuk fel a mi Szentkirályi Árpádnakunk, ki öntelése miatt fejét nem csak büszkén, hanem a háta közepén horozza.

Értelmességi tekintetben bír annyival, a meynyit 6 gnyassialis osztályban tanulás nélkül kifejeleszteni lehet; de a mit ő elégségesnek tart, arra hogy az ország törvényhozási közp. országunk egyik legtekintélyesebb kerületét képviselhesse, hogye, mikor Császár Bálint is lehetett képviselő, hát ő hogy ne lehetne, ki még vidéki levelet is írt egy nemelir divatlapra, tehát még irodalmi színvonalon is áll. Ez ötletnél csak az furcsább, hogy az udvarhelyszéki fusionsal párt is ekként vélekedett, — hogy is ne, mikor ő csak négy hóval ezelőtt lett dühös ellenzőkölőnkormánypárti, ez pedig oly erdem, a melynek ellendállni nem lehet.

Megindult tehát Szentkirályi Árpád nem programot mondani, hanem olvasni, mit mindenütt olyan előzményről nyitott meg, hogy nem tudván oly ékesen szónokolni, mint Orbán Balázs engedjék meg, hogy olvassa el programját, mire aztán a nép mindenütt azzal válaszolt, hogy éjlen Orbán Balázs. E szerint az auspiciomok nem voltak fényesek, álltatta a mi barzabbillegetőnk, hogy itt szavazatoknál nyerni nem lehetvén vásárolni kell, mivel azonban nem volt; de megszerzte az neki Tisza Lászlónak: Erdély ez idő szerinti vice miniszterének, iudokhalkozású Ugron Gábor és Orbán Balázs ellen, kik a székselyes önértelének és szabadságszeretetének élesítőként szerepelve nem ugrottak bele a fusió mocsarába.

A protóhus vice miniszter e czélból M. Vársárhelyre hivta ad audiendum verbum Tiszaiannm Tibádot; Szentkirályi önkéntesen csatlakozott hozzá, volt is eredménye e látogatásnak. És kezdetét vette a lélekvasárlás; a hivatalnok had — mely eddig dicséretesen tartózkodott a korteskedéstől — a királybíró által kimenesztett handbiletől (melyekre ez volt irva: megtagyik, hogy Szentkirályi mellett mindenütt megtagyik) ösztönözöttve, neki törtettek a küzdelemre a lélekvasárlás, a fenyegetés, a megfélemlítés fegyverével, mintha a választási novella föléteketet kiszabó fejezete nem is létezett volna. Bőleg neki estek a korábbi választások alkalmával erkölcsiben (az egy F. Sófialva kivételével) megingatótt Sövidéknék, hol dülő a körjegyzők vittek a főszerepet. A jelölt pedig a választás előtti napon a közben eső Etédre tette át fővási szállását, hová körjegyzők dülői irnokok, adóvégrehatókból, zenékő czigányokból álló táborokkal érkezett meg, s elkezdtek a korcsmában a korcsmaburgot a szó szoros értelmében jární előkön a jelölt urat, azonban a nép száználó mosolylyal nézte e bachánokat, kik ugynem mádként akarták lépni csalmi a választások, de a nép zene és tánc által magát rászedetni nem akarta, s a hivatalos köztöltézőknek más társakra nem akadtak a falu végeken lakó kanász s más illyenm nyáj-örzöknel.

Dobszóval madarat nem tudván fogni, elkezdődött a pénz zenéje; de ezen sryen hangok sem tudták a kormánypartra csalmi a választókat, nem volt rá, miért elvtagadásra lehet vala bírní azokat, közvetítő módot kerestek tehát, s forintjával fizet-

ték a szavazás elől megszökőket; ezt aztán oly sikerrel alkalmazták, hogy reggel alig lehetett a 250 választó közül 41-et egybeszedni a mi Siklódról Kúsnód és Felső-Sófálvárról jövekkél 150-re szaporodott fel. Az önértetes és rendheltelen hazafiak e phalanxával vonult reggel ki Etéből Orbán Balázs a választási székelyre, mikor a cigánykeréket vető Szentkirályi csak cigányjai és hivatalnokaival muszálltatta magát; de választó sehol sem volt. Hosszas várakozás után végre a rőtthaju alsó-sófálvi körjegyző Bíró Ferenc vezése alatt megérkeztek az Atyhán és Alsó-Sófálván vásárolt lelek, mintegy 120-an, melyhez még Korondról vártak 400-at, de azok nem akarván sehogy előtűnni, végre is a megelőkkel busan utra keltek Keresztur város felé.

Nem is volt ennél több választója Szentkirályinak, mert e számot csak a partium füstösei, a hivatalnok kar, körjegyzők és fálusi előjáróságok szaporították 392-re, mi Orbán kilencszázat megközelítő szavazatával szemben roppant kevéssé volt. Nem is akarta a választási elnök kevéssé a választást, de biz azok nem értektek s végre 2 órai várakozás után kéntelenes eredményt. Az ezen a reánk nézve szegényes maradt baloldali választók lélekszáma, éjlen Orbán Balázs kiáltásokban tört ki a több ezer embert számláló népesség zászlókkal vonult a korona vendégló udvarára, hol Raffay Károly egy szép beszéddel udvárta, a mi névvel a megválasztott képviselőt, ki egy hosszabb program szerinti beszédben felelt, kifejtve a közjogi ellenlék elveit és törekvéseit, melyeknek valóstán működni kötelességeket ismeri, főleg hangsúlyozta egy egészséges s minden ízében magyar politika szükségességét az állam élet minden területén. Magyarországon ne legyen gyarmata Ausztriának, hogy népe ne legyen jogfosztott utlétvény, mely más jöletért munkálkodni, érinte egy egészséges pénzügyi politika inaugurálásának elkerülhetlenségét, mely országunk gazdag természeti kincseit felkutatni s az ország jöletére hasznosítani tudja stb. A nép ezután a legkevesebb rendben oszolt haza s így ok nélkülű volt annak a 2 század katonának Udvarhelyről való leparasztása, mert mi rend és törvényisztező nép vagyunk.

Kereszturi.

Marosvásárhely, július 5.

A függetlenpárt tegnap tartotta a városi házban a választás előtt utolsó nagygyűlését, a mikor is elnök Lag György az úlést bízottól rövid beszéddel megnyitván, kijelenté, hogy egyik kövételjöl Orbán Balázs mar megválasztva, szükségének tartja a két kerületre osztás és a nyilvános szavazás miatt mind két helyen László Ádámot kövételjölnek fölépíteni, mi is a nagyszámú megjelent választók által általános lelkesedéssel és élénkes közöl egyhangulag kimondatván határozatá vált, mire a jelölt, a bizalmi férfiak és ellenzők bejelentése iránti intézkedések megtétek.

Ezután László Ádám körülbelül következő beszédet tartotta: „A valódi szabadságot meg az 1840-es években legnagyobb hazafiak Kossuth Lajos teremtette meg, és hosszas küzdelem után 1848-ban diadalra jutttata, melyen azonban az 1867-ki kiegyezés kor veszélyes rés lövetett.

Az igazi szabadságot hitgázata a nemzet szabadságán alapszik, mert kérdem: szabad-e azon nemzet, mely legrágább véradóját idegen kormány kényére biza, férfait idegen zászló alá eskettetvén, idegen céllert aldozza föl? szabad-e azon nemzet, melynek pénzügyén egy idegen osztrák-bank kizárólag uralkodik? és a mely ország adóinak mintegy kétharmadát idegen pénztárba fizeti? hol a közösgyes kiadások és a quota nyeli el? szabad-e azon ország, melynek ipara, kereskedelme és közgazdasága csak az osztrák kegyelemlélt teng, mely még a közös hadsereg magyarországi részének felszerelését se kezelteti, hanem ezzel is idegen vállalkozók gazdagítottanak? szabad-e azon ország, melynek alkotmányos törvényhozási egy alkotmányellenes új intézmény a delegatión a fentebb jelzett legfontosb ügyekre nézve szibbasztja?

Nem, ily nemzet nem egyéb rabszolgánál, ily ország nem egyéb gyarmatnál, — pedig csak független ország lehet szabad, és az erre törekvő párt a valódi szabadelvű párt, — csak önálló Magyarország lehet minden igaz hazafinak hitgázata, melyből önként foly önálló had-péz és ványjúgok kivásva, — a ki Magyarországot életet és boldogságot akarja, annak a függetlenpárt elveit kell elfogadnia, mely ha eddig nem lett volna, most kellene azt teremteni, mert ezt a nemzet örököje, a közsüzség, és az égető érdekek sürögösen követelik.

Az új kormány vezéréllétek tartott Tisza Kálmán mint a közjogi ellenlék nagy férfira 8 évig mindezt hitte, vallotta, s az ellenzők törekvések ellen hangosan tiltakozott; és most ezen hit feltevéte egyesül az ország végromlását megteremtett Deakpárttal a nélkül, hogy az önállóság ezen elodázhatlan követelményét most hangsúlyozni mené; igen, mert mint Kossuth mondta: Deak feladta a jelt, Tisza pedig feladta a jövót, midőn Magyarország életfeltételei megvalósításáról a fusio folytán l-mondott, mely az osztrákállal alkotmányos adja isten ne úgy legyen — állami önállóságuk rovására még inkább ki fog szakmányolttani, mint ezt a vámszerződés körül tárgyalások bebizonyították.

Az új kormány az államháztartás rendezésénél elfogadta az adófelelítés vagy újabb kölcsönvétel átkos rendszerét, mit a megbukott kormány ny szemben épen Tisza és hívei ostromoltak, és ha most a kibontakozás mikéntjéről kérdezzük, csak a fusioval, és Tisza Kálmán szabadelvű nézvével felelek, ki épen a romlás rendszerének ki tudja meddig fenállását tetle lehetővé éven akkor, midőn közjogi ellenlék elvei mellett szilárd megmaradva bizonyára képes lehetett volna ezen új választás rendén többségre jutni.

A kormányknak kötelessége volna mindenelőtt ha a szó valódi értelmében szabadelvű akar lenni — az önálló hadsereget, bankot és vámtérletet létesíteni, — mint a mely legursugró intézmények nélkül független nemzeti létéről szó sem lehet, annál kevésbé várhatjuk pedig szellemi és anyagi fejlődésüket bizon elerni, — sőt ha még sokáig kélekedünk, tmi fog az ényezet grája, és a már késő jayveszkéssel vizagztalódhatunk.

Epen azért a függetlenpárt nem látván mi okot is ezen eddig vallottjeltektől eltérésre, férfisan küzd tovább már csak azért is, hogy a nemzet jogait megvédhesse, illetve minden netaláni merénylőt ellen tiltakozhassék, — a siker ugyan istentől függ, de a csüggedetlen alkotmányos harez minden választópárti tette és megfontolástól; mert a haza sorsa kockázra van téve, és biztos diadalra csak az egyetértő tömörülés, a választásnál elődázhatlan megjelenés, és a függetlenpárti követeljeltekre szavazás vezetethet, — midőn ezeket választó polgártársaim kiváló figyelmbe ajánlam, egyuttal megjegyzem, hogy ez igéretet, s jyszegészek által magukat hazafi kötelességük teljesítésében eltántorítottani ne engedjék, és mindenben igyekezzenek magukat szigorúan a törvény rendelkezései szabni.

Mely beszédet a polgárság lelkes élénkeszel fogadván elszóltt azon biztos reményben, hogy a f. hó 7-ki választásán sikerüljön fog a függetlenpárt

kiűnő követjeltektől hazánk és városunk érdekében öhajjott győzelemre jutathatni. Ugy legyen!

Z.

Nagy Csány, július 4.

A mai nap általános örömpája a szentkirályi választók közönségnek, mert a diadál, mely kivittünk a mai napon, nemcsak egyének, hanem az egész választó közönség érdeme. Szükkeltséget árulnak el azonban, ha ez érdemet csak a választó közönségnek tulajdonítanák, mert a mia választó polgárok szívet magasztos lángra gyújtá, egy ember honfiai erényeinek tulajdonítandó ez, azon embernek, kinek szive lelke a hazáért s a haza polgárainak boldogságáért dobog egyedül, s ezen egyén Helly Ignác, ma harmadikban megválasztott képviselőnk. Igen, Helly Ignác, kit Kossuth ajánlata, hat év óta szívünkhoz forrasztott ismét képviselőnké lett, ellenfelét nélkül egyhangulag kiáltott ki fel let, ellenfelét később — mert a választó közönség nagyrésze a távolság miatt csak tiz óra feljelenhetett meg — ezek ajaka viszhangozta szivből fakadó éljének szót.

Dicsőretét, hátatalan dicsőretét érdemel a fánthitathatlan eljövéséért Bogdása, Iványi, Piskó, Kis Csány, Vertike, Oszró, N. Csány, ugyszinté Bükösdi, Botyka, Denesháza, valamint Bicsérd vidékének érdemes közönség, kiket a távolság sem tartóztatott vissza, sőt a legszebb polgári jog gyakorlásától áthatva száznemű szereltek jogaik élvezetét végett a választás helyére.

A dicsőretét elvitani valakifől vagy egyes választókra ruházni vették volna, a győzelem érdeme közös. Ez alkalommal el lehet mondani egy 1848 ban csatát nyert magyar tábornoknak vitéz hönvédjéhez intézett ama szavait: „fiain! mindnyájan hősök vagytok, megérdemeltétek, hogy mindnyájatokat generalisságra emeljelek.”

Nem lehet az elismerést megvonni pártunk ellenfelétől sem, mely a legemesebb ellenlének bizonyít magát, midőn gyengésségnek tudatában visszavonulva a pártzenvedély átkos dühét lángra gyulni nem engedé.

Beszórom soraimat azon öhajjással: Eljen Helly Ignác szeretett képviselőnk, éljen a választópártok, a honserzetet szent légója hevítése mindvégig kelhőket, azon elv és zászló legyén jelvényük továbbra is, melyért s mely alatt eddig küzdöttek, így „a haza fényre derül.”

Pinter János, tanító.

Aranyosmegyes, jul. 6.

A zavartelvi párt június 20-án kezdte meg működését, tömöréket önállósággal, igen keves talpattal. Teremtését akarom adni a mai napig, mielőtt sirratat megírnam.

A polgári érdem elismerésének nyilvánulása csak igen kevés hazafinak engedett meg. Csak igen kevesen emlékednek a politikai morál azon magaslatára, hol ellenkező elvek, érdekek dacára meghajolnak öszinte elismeréssel az érdemesek előtt. Sokszor maga a politikai légkör öli el a kegyelet virágait. Mások politikai divatkor pusztít a különben tisztességes emberek sorában. A lelkesedést lehangosítja — az áradatot iszapok követi. Ma mindez előtérbe lépett, kezét szorított, szöveket.

Solyomssy Bálint, az aranyosmegyesi választó kerület képviselője, hét és fél év alatt eleget tett arra, hogy megnyék — választó kerületnek elismerését teljes mértékben kiérdemlje. Ezt aláírja jobb örjában minden tisztességes ember; hanem az érdemiszony, a pártidő, a convertiták anomáliája kegyeletet nem ismer, érdemet gyűlöli... rászólyt rág mint ama régi mi is jökedejű óreg nyomorék kígyója.

Fel kell mutatni a Tiszának, hogy a megyét mindenütt elborította iszapja, — nincs sziget, nincs virány, nincs kivétel sehol! Nem baj! Ertvednek nem munkak el, és napfényre jönnek az aszatagok s a történelmükv ruzsuzamba rakatnak le. A tengeár kidobja hullát előbb-utóbb...

Ellenjelöltet kell állítani Solyomssy ellenébe, ne legyen megválasztása egyhangú és — öszegyűlék, tanakodtak június 20-án Sárközön. Szóroményi Elek vezette a tanácskozás (kölcson kértek ést, Fr. H.). A jelenlévők ószírása után jelöltül ugyan öt kiáltották ki. Ö böcs volt, bukást nem irta alá, a jelöltséget nem fogadta el. Utána Sztán Simeont érte a megjelölés. Ő is eszélyes férn, inkább öhajj szolgabíró maradni, mint semmi. Aztán Kende Kanut részestül a harmadosztályú megjelölésben. Ralicitáltak.

Azonban M. L. románajku választó nem volt megeledeve e megjelöléssel a dolgok menetével. Sztót kert, „T. urak! — ugymond — mit akarnak megint? felzavarják ismét a kerületet? Am tegyek, de a milyen igaz az, hogy engemet Mán Lászlónak hínak, épy oly igaz az, hogy Solyomssy lesz a képviselő.” A delej hatott, az „éljen Solyomssy!” felhangzott, a korcsma terne kiürült s Gábel korcsmáros utyákn vezetett 40 ebéd.

Ertekezés után a nép a nagy ivóba gyűlt, üng alá lököt egy-egy portió palinukát s ebbézhog fogott. Ott köztök Sánta Sándor ur is s toborzott. „Frátye! tudjátok, hogy egy hiten vagyok veletek, tudjátok, hogy mindig csak jóra, okosra kérétek. Tiszát éittetük mi nyolcv év óta, mi az osztrák impetrátor embere, miniszter, ő küldte hozzánk Kéndét, tehát éljen Kende! a Lalpárt forradalmat akar stb. A józú máik kenyér, füstös szalonna, avasi tüd turó haladt lefelé, a lelkesedést pedig csak nem jött fölé, pedig Sánta Sándorról szakadt az izadtásig a diktázástól. Végre a függetlenségi párt egyik híve — egyszerű földiműves, nagyszerű karakter — megírti a csendet, s szol: „Tusuram! Hallotta híret a Jézus Krisztusnak? „Hallottam.” „Hát Judásnak?” „Annak is.” Az a Judás egy ideig olyan takarekos, becsületes ember volt, hogy Jézus a magával — és a szegények pénzét rá merté bizni agodalom nélkül, pedig aki egyszerű-munkos 4—5000 embert vendéglét meg, annak csak volt egy-két hatosa. Az a becsületes, takarékos Judás éljen! de — mit gondol Tens ur, — az a Judás is éjlen, a ki Jézust egy-két esztendő múltával elárulta, az a Judás is éjlen? „Éljen Solyomssy!” hangzék a jelöltvontak ajkáról. „Tetszik ismerni Görgey?” Görgey 48-ban a magyar haza dicsősége volt. Az a 49-ki Görgey éjlen! De mit gondol Tens ur, a 49-ki honárú Görgey is éjlen? „Éljen Solyomssy!” kiált 40 ember. Tens ur! Deak Ferenc — nem 48-ban, hanem 61-ben oly derék hazafi volt, hogy a királyhoz küldött levelet egész ország mint egy ember aláírta. Tisztelet, dicsőretét mindenki. Most is azt mondom, hogy a 61-ki Deak Ferenc éjlen! Haem teins ur! a 67-ki Deak Ferenc, aki feladta az ország jussait, aki paripáért a váson szamarat cserélt, az is éjlen? „Éljen Solyomssy!” választó a viszhag. Tisza Kálmán 67-ben és azóta egyik vezére vala azoknak, a kik a haza szabadságért, függetlenségéért, felvirágzásáért küzdöttek. Ez a 67-ki Tisza Kálmán éjlen! De hát ténis ur a Tisza, aki épen akkor adta fel magát feltétlenül, mikor az ellenlék már ingadozott, futni készült, a 75-iki Tisza, a holt Tisza, az is éjlen? Az is éjlen, aki feladta a jövót legfeljebb jó reményes fejeiben? „Éljen Solyomssy!” harsog a jelöltvontak egyeteme. Sánta Sándor pedig kiadott pipával, omló verejtékkel s legettől felvillózott. S a természet egyszerű hat mivel jutalmazta közönséget? Felfogadta neki az evangyéliomra, hogy együtt tartának s a függetlenségi zászlókkal soba el nem hagyják. Azoknak, akik keserű tapaszt-

alásból okula nem sokat, keveset vagy épen semmit se adnak az igéretre, fogadásra ma fenn és lenne, kijelentem, hogy az avasi román az evangyéliomra adott szavát se életben, se halálban soha meg nem szegi.

Június 27-én indult körutjára a jobboldali szabadelvű követjelölt. Aranyosmegyesen az azégett végig veretett dob, hogy a Kende tiszteletere süssenek, c a k igen keves számú választóhoz össze. A fogadtatás egyhangú, mondvasított volt, gróm s lelkesedéstelen. Aztán jött a menet élén a járs szolgabíróval és árvagymájával, 7—8 uri fogattal Apátiba mind tisztességes férfiak. A vasárnap közönség mint mindig, ugy most is jelöltvont a közönségzándál, ott áncorgott. Jelöltvont az eleve figyelmzettet előjáróság is. „Orde!” Programbeszéd, egy néhány magyarázó szó, néhány éjlen után szóhoz jutott az öreg D. román ajku választó. Amit mondott a jelöltnek, azt mi papírosra nem tehetjük, talán lesz egy öszinte párt-híve, s megmagyarázza a jelöltnek? Következett a menetvond szerint Józsefváros. Egyetlen választó se várta őket, a bíró nem kolompolt. Ő csak írásbeli rendelkezésre. Ő tisztviselő, ő nem tapodja lábbal azt, a minek legkisebb ére. A jözsefvárosi bíró férfi... ritka bíró. Sárközön szintén piánó ment a fogadtatás, annyira, hogy a menet visszavért, tervezői, erőt gyűjteni. Július 4-én újra indultak. Akkorra már a kereszties zászlók és „setreszke Erdős” is előtűnhetnek. Szélsésvand mindenik oldalán, azt mondják ilyenkor vihar készűl. Mi kétszen vagyunk a viharra, minket nem sodor el. Megtéphet, de üdít, nevel, erősít. Eber nyugalommal várjuk a győzelem örjait. Hisztünk és teszünk.

r. l.

Kaposvár, jul. 4.

Folyó hó 1-én Kaposvárt országgyűlési képviselőnek Somssich Pál osztrák deakpárti jelölt 55 szavól lett megválasztva, mely többség származott hivatalos preszióból, a menyiben mind a kinevezett, mind a választott tisztviselők kötelelességük tartották, a fenebb jelzett pártu jelöltre szavazni, származott továbbá készpénzbeli vesztegetés, éretés, itatás, huzs kárjácros vacsorázatásból, ez aron kapván a városban a választók gulyásos huzt, törös csuszát, rostélyos pecsenyét lud és pulka sültet, bort és sert ad libitum, szívd quantum placuit. Az aljas koteskedési modorra, melyet maguknak némelyek megengedtek, nem kívánok ez uttal reflectálni, csak mély fájdalommal kélt átérzem ezen corumpált korszakot, melyben Somssich Pál, ki már kétszer megbukott Somogyban, most, midőn időközben semmi hazafias tettel nem rehabilitálta az elvesztett bizalmat, gőzöhetett bár csak 55 szavazattal is, mely tiszti 54 és 92 izraelita szavazattal kikerült; gőzött pedig Bárány Gusztáv derék, tudományos, buzgó, igaz magyar hazafi ellenében, kit a magyarok istene, a haza javára sokáig eltessem. K o v a c h i c h.

V. Ferdinánd király temetése.

A Bécsben tegnap végbement temetéséről a „P. N.” émezt tudósítást hozza: „Az egész város ma komoly, ünnepléses színt öltött: minden utcában gyászlobogók láthatók, Szent István tornyáról óriási fekete zászló lengedez. A közpöletek, a tözde, az Esterházy, Rothschild, Draschke, Herrach, Schönborn-felé paloták, a kiválóbb pénzintézetek épületei fektetve vannak bevona.

A vidékről teméredék nép özönlött a városba és egész nap fel a sal hullámzik. A burg közelében igen sokan már reggel foglaltak helyet az emelvényen; nem tagítottak onnat a legnagyobb hőségben sem, sőt még akkor sem, midőn delután zápor kezdett szakadni. A kegyetes közönség ezzel is daczott. Szerencsére a zápor fél órával a temetési szertartás előtt elállott.

Delől fogva a belvárosban minden bolt be volt zárva, az utcákon beláthatatlan lett a tömeg. Négy óra felé nagy tolongás támadt, attól lehetett tartani, hogy emberhalál lesz, sokan agyon fognak szorítottani. Delután fél öt órakor a capucinus templomban megjelentek a titkos tanácsosok, kamarások és az udvarnokok, mind mely gyászban, a nyújtatással; a templom magva komor látványt nyújtott, feketével volt bevona, az oltárok kivilágítva.

Az uralkodó-ház tagjai, az ide; en fejedelemek és trónörökösök kétfogató hintókon jöttek meg, és a rectoriumba gyűltek. A gyászmenet megindulása előtt félórával az udvari gyászkoeci, mely elé 8 fekete ló fogva, megállott a „svajczi udvar”-ban a nagyköveti lepcső előtt, mellette két hatogató, négy léseus udvari hintó; a kocsiok fekete ruhát viseltek.

A svajczi udvarba a közönséget nem bocsátották be, minden bejárás számos katonaság foglalt el. A gyászmenet első szakaszát 5 órakor indult meg az augustinusok templomba, elől egy csapat lovasság, a kórházi szemelvény, a város és a külváros szerzetesei egy viaszgyákkal, a plebánosok segédcselvényekkel, a városi hatóság, a tartományi választmányi tagjai elől viaszfáklyákkal, elöl a landmarsall, az udvari tanácsosok és az udvari szemelvény; valamennyien gyászruhában.

A menetből a polgármester, a landmarsall és a tartományi választmányi udvarkepes tagjai a capucinus templomba mentek. Eközben 6 Felsegje, az uralkodó család tagjai is elfoglalták helyeiket. Jelen volt még a német, orosz és olasz trónörökösök, Luittbold bejor herceg, több idegen fejedelem, a szász s belga királyok követői, a pápi nuntius, a közös miniszterek; a magyar miniszterek közül báró Wenckheim Béla min. elnök, Tisza Kálmán belügyminiszter, Szende Béla honvédelmi miniszter, B. Simonyi Lajos keresz. miniszter; továbbá az öszkes osztrák miniszterek, a tábornoki kar, az egész diplomatiai testület, a bécsi, prágai és esztergomi bíbornokok, számos püspök és főpap; a birodalmi tanács két hazánk elnökei és küldöttségei, Bécs város polgármestere, Ráth Károly főpolgármester a budapesti küldöttség élén és még más küldöttségek.

Öt órakor megindult az ünnepléses gyász menet. Az udvari komoroktól ekkor vállalkira vettek a koporsót: 12 aprét ment oldalsólt elő viaszfáklyákkal; elől az udvari kápolna szemelvénye az egyházi szerelkek, oldalvált testőrök, a koporsót az elhunyt király főkamarása, szolgálattévo kamarásai és szárnysegédei követték elő fáklyákkal. A fő lépcső alján a komoroknál a koporsót a gyászkoeciara emelték, betakarókat feketé bárony szemfedővel, és az udvari lelkész meg egyszer beszentelte a király földi maradványait.

Az ünnepléses menet a burgtól a Mihály, József- és Lobkovits-ételek át az új vásártérre a capucinus templom főbejáratahoz vonult. A város és a külváros összes tornyain megkondultak a hangrangok.

A gyászkoeci egy szakasz lovasság, egy udvari lovas, három kétfogató hintó, egy lovasszázad, két udvari fourier lovon, az elhunyt király szárnysegéd elölte meg; a koporsó két oldalán hat apród fáklyákkal, hat arciera- és hat magyar testőr, tizenkét drabant-testőr és tizenkét lovas testőr ment; utána ismét arciera- és magyar testőrök, gyalogság és egy lovasszázad.

A menet egyszerű volt, semmi keresett pompa; leginkább feltűntek meg a magyar testőrök festői egyruháikban. A tömeg levett kalappal, mely kegyelettel nézte elvonulni a menetet, mely egyszerűségében oly nagyszerű volt, melynél fénye-

sebet gyakran, de mélyebb részvételt kellett gyászmenetet még nem látott Bécs város.

A gyászkoeci a capucinus-templom főbejárata előtt a bíbornok hercegeknek fogadta; a kamaraszolgák leemelték a koporsót és a templom közepén felléptott ravatalra vitték; az actualná a püspökök és főpapok infulával, vesperkönyvekben vettek részt. Midőn a koporsó a ravatalra tetétt, a bíbornok érsek ünneplésesen beszentelte a holttestet; miközben az udvari énekesek a Libera-t énekeltek; ennek végeztével a capucinus atyák leemelték a koporsót és levitték a sírboltba; a koporsó előtt az érsek ment a segédlettel, oldalvált 3—3 capucinus és viaszfáklyákkal, utána a főudvarmester a főudvarmesterei iroda igazgatója, a szertartási jegyző és az elhunyt király szárnysegédei.

A mint a koporsót a templomból a sírboltba vitték, 6 Felsegjeik és az uralkodó család tagjai a sekrestyén át elhagyták a templomot visszatértek a burgba; az udvarnokok és a gyalogság gúlekezet többi tagjai még ott maradtak a templomban. A sírboltban ravatalra tették a koporsót és a bíbornok érsek meg egyszer beszentelte a holttestet. Az első főudvarmester a capucinus atyák záradfőnökének átadta a koporsó kulcsát és néhány szóval a szertartás elvégzése bizta Ferdinánd király teemet. Ennek megtörténte után a bíbornok érsek és mind-azon kik a koporsót a sírboltba kísérték, visszatértek a templomba, melyet azallat az egész közönség már elhagyott.

Es ezzel a szertartás véget ért, a némes király hazaival örök nyugalomra át voltak adva az anyaföldnek!

Külföld.

Oroszország és Ausztria kölcsönös közlekedését örömmel üdvözli francia lapok s a „Débats” hosszabb cikkben szól a két fejedelem közlebeli találkozásáról. „Tudjuk jó előre — írja — hogy szavaink nem

KÖZLEKEDÉS.

Table with multiple columns listing train schedules, including destinations like Gyorsvonatok, Magyar királyi államasutak, and various regional routes.

HIRDETÉSEK.

Advertisement for 'Vodianer F. nyomdatulajdonos kiadásában Budapest VI. megyeháztér 9., megjelent' regarding the 1875 tax laws (bélyeg-, illeték- és adó-törvények).

Advertisement for 'Magy. ált. földhitel-részvénytársulat' (Hungarian General Land Credit Shareholding Company) with details on capital and shares.

Advertisement for 'KOMLÓKERTBEN' (Kömlökertben) featuring Parragh Gábor's Hungarian kitchen and music lessons.

Advertisement for 'Dr. Handler Mór' (Dr. Handler Mór) listing medical services and a list of ailments treated.

Advertisement for 'Steinhauser L.' (Steinhauser L.) featuring illustrations of pipes and technical details for water supply systems.

Advertisement for 'Lampel R. könyvkiadásában' (Lampel R. book publishing) listing technical books on measurement and surveying.

Vertical text on the right margin containing various notices, including 'Előfizetési díj', 'Azon t. cz. e.', and 'EGYETÉRTÉS'.